

pořádá

VÝSTAVU PRO AUDABIAC

na podporu projektu „Uměním ke svobodě“, určeného dětem z dětských domovů

BEZ NÁZVU, olej, plátno, 80 x 65, 2005

MIROSLAV MRAZÍK MRÁZ
obrazy

LISTOPAD – PROSINEC 2005

Malý Španělský sál
Španělská 10, Praha 2

„Aby se dítě dobře vyvíjelo, bylo zdravé, sobě k uspokojení a společnosti k užtku, mělo by být co nejméně zraňováno. Mělo by tedy žít v takovém rodinném prostředí, které mu poskytuje náležité podněty, přiměřeně proměnlivé a rozmanité, odpovídající jeho rozvoji. Tyto podněty společně s okolním prostředím by měly pro dítě vytvářet smysluplný svět protknutý láskou rodiny a prostý pocitu ohrožení, úzkosti či nebezpečí.

V harmonickém prostředí rodiny by si dítě mělo vytvářet své první a nejdůležitější citové vazby a vztahy a mělo by získávat důležitý pocit, že pro ty druhé kolem sebe má nějaký význam. To je pozitivní identita, vědomí vlastního já a vlastní hodnoty.

Pro dobrý vývoj dítěte je rovněž zapotřebí respektovat jeho potřebu otevřené budoucnosti. To znamená, že se na něco těšíme a něco očekáváme. Všechny výše popsané potřeby dítěte by měly být a jsou naplňovány soužitím dítěte s těmi, kteří k němu patří a ono patří k nim. Když některá z těchto potřeb vypadne, je zle,“ říká lékař dětských duší profesor Zdeněk Matějček.

Děti z dětských domovů mají své duše zraněny a projekt „Uměním ke svobodě“ se snaží pomáhat vychovatelům z dětských domovů tyto dětské dušičky „léčit“.

Takové citové poranění může zůstat skryto pod prahem vědomí po celý život a často zakládá negativní postoj k okolnímu světu, k druhým lidem a nakonec i k sobě samému.

Je výsledkem zla, které na dětech páchají vlastní rodiče. Takovému zlu může dítě podlehnout, avšak ze své podstaty má také sílu, aby zlu odolalo a v konfrontaci s ním získalo něco, co jinak získat nelze. Musí však proto mít prostředí, které vychází vstříc jeho přirozeným potřebám, a musí k tomu mít také svobodnou a pevnou vůli.

Právě takové prostředí se snaží vytvořit projekt „Uměním ke svobodě“.

Prázdnotný život dětí provázejí totiž umělci. Ti vedou děti nejen v uměleckých dílnách, kde rozvíjejí jejich tvůrčí schopnosti a dovednosti, ale zároveň jim zprostředkovávají kontakt s vlastní uměleckou tvorbou. Děti jsou obklopeny jejich obrazy, sochami, fotografiemi, hudbou, tancem a vším, co tvoří umění uměním.

Slovy švédského pedagoga Franse Carlgrena lze jasně vystihnout, oč v tzv. uměleckých dílnách jde. Není to snaha produkovat „dětské umění“, či snad snaha děti kultivovaněji zabavit v době jejich volna, případně v nich odhalit skryté možnosti, uplatnitelné dobře v dospělosti. To vše by se dalo pravděpodobně zajistit jednodušeji. Při umělecké činnosti dětí v rámci projektu jde však o víc. Když se pracuje s dřevem nebo hlinou při vytváření nějaké typické podoby zvířete, když se při malování nebo kreslení zápasí s materiálem, aby se dosáhlo stanoveného cíle, když se střídá rozhod-

nost a trpělivost při vzniku obrazu, pak prožíváme nasazení celé osobnosti. Uvádět v soulad jemnosti hlíny, nuance lyrického sborového zpěvu nebo hry na nástroj, to vyžaduje vytrvalost a schopnost neúnavně cvičit. Krize a pohromy při nacvičování větší hry – na jevišti při malování kulis či šití kostýmů – jsou zkouškami výdrže, ale také krásným zážitkem společného života. A jaké je to uspokojení, když potlesk odmění všechnu námahu a potvrdí štěstí umělecké práce.

Všechna tato umělecká cvičení a úsilí jsou cvičením vůle. Není žádného lepšího školení vůle, než něco s radostí znovu a znovu nacvičovat, i přes překážky a obtíže.

Mnohé úkoly, které jsou dětem v uměleckých dílnách předkládány, vyžadují od nich také vnitřní postoj, jehož instinktivně nejsou vůbec schopny. Opatrný může být nucen stát se smělým, domýšlivý uvážlivým, kdo má slabou vůli, může ukázat vytrvalost a svéhlavý schopnost přizpůsobit se. Toto výchovné působení má hluboké a trvalé účinky.

Letní i celoroční práce s dětmi má i další význam, spočívající v kultivaci jejich tvůrčí fantazie. O ní a o jejím významu pro osobní svobodu mluví zcela srozumitelně opět pedagog Carlgren, když říká, že jednou z nejdůležitějších vnitřních schopností, již může mít dospělý člověk k dispozici, je právě tvůrčí fantazie.

Potřebujeme ji v našem denním životě. Životní cesta člověka bez fantazie je dána směrem, který určují jiní. Takový člověk je nesvobodný. Pro děti z dětských domovů, a nejen pro ně, je tou nejlepší ochranou před závislostmi všeho druhu právě výchova ke svobodě.

MIROSLAV MRAZÍK MRÁZ

Bydliště: Na Valtické 80, 691 41 Břeclav 4
Tel: 519 335 898, mobil: 728 374 515

Činnost: Malba, grafika

Zastoupení ve veřejných sbírkách:

– Muzeum a galerie Břeclav
– Galerie Erica Norimberk – Německo

Zastoupení v soukromých sbírkách:

– Česká republika, Slovensko, Rakousko, Německo

Společné výstavy:

- 1985 – Břeclav, Dům kultury
- 1988 – Klobouky u Brna, Kulturní dům
- 1989 – Břeclav, Klub mládeže
- 1992 – Ostrava, Galerie sklep
- 1993 – Břeclav, Dům kultury
- 1994 – Mikulov, Galerie Rohatý krokodýl
- 1994 – Norimberk, Galerie Erica
- 1996 – Valtice, Horní konárna
- 1996 – Praha, Galerie Art Centrum
- 1996 – Praha, banka Creditanstalt
- 1998 – Kolín, Galerie Horní, dolní
- 2003 – Poštorná, výstavní síň Nad knihovnou
- 2004 – Zwentendorf

Samostatné výstavy:

- 1991 – Břeclav, Galerie Cypris
- 1995 – Lednice, Zámecká galerie
- 1995 – Poděbrady, Galerie Ludvíka Kuby
- 1996 – Praha, Galerie U Řečických
- 1996 – Praha, Galerie Art Centrum
- 1998 – Mikulov, Hotel Rohatý krokodýl
- 1998 – Břeclav, Česká spořitelna
- 1999 – Poděbrady, Galerie Ludvíka Kuby
- 2000 – Hustopeče, Galerie U Synků
- 2001 – Poštorná, Výstavní síň Nad knihovnou
- 2002 – Břeclav, Synagoga
- 2003 – Břeclav, Minigalerie „Na řetězu“
- 2005 – Praha, Galerie „Oliva“

„Na těle krajin hledám záněty...“

Petr Skarlant

Břeclavský malíř Miroslav Mrazík Mráz patří do skupiny autorů střední generace, kteří svoji výtvarnou aktivitu zaměřili cílevědomě na malbu. Plocha plátna se stává místem realizace jeho tvůrčích záměrů, prostorem, ve kterém řeší své kompoziční a koloristické problémy. Vystavující autor patří mezi ty výtvarníky, kteří neztratili víru ve výrazové možnosti malby a další perspektivy závesného obrazu. Mráz maluje s chutí svá rozměrná plátna a jeho výrazové rozpoložení ho dlouhodobě směřuje k nefigurativní tvorbě. Není nutné kategorizovat, jak dalece je jeho nezobrazovatelnost lyrická, či jako měrou zde dominuje gesto. Malíř nepatří mezi sdělné a proklamativní typy. Dává přednost soustředěné práci v tichu ateliéru. Přímému kontaktu štětky a plátna. Nespěchá a systematicky promalovává plochy svých obrazů různými tahy štětky. Jeho abstrahující kompozice čerpají své podněty z mnohotvárných a nevyčerpatelných struktur vezejšího světa. Z makrokosmu i mikrokosmu. Vytváří své imaginární světy, do kterých ukládá své sny, touhy a vzpomínky. Autor neustále hledá svůj obraz a svoji cestu. Nachází ji v procesu samotné malby, která mu přináší pocity tvůrčího a snad i fyziologického uspokojení. Cílevědomě císeluje svoji výtvarnou řeč a nesetrvává na ověřených postupech. Dřevní témata svých obrazů dál rozvíjí v barevných monotypech a v černobílých plochách linorytů. Jeho paleta zůstává již léta věrná bělobám, šedím, modřím, okřím a červením. Oblíbená černá, která v předchozích obdobích členila plochu dynamickými rastry, ustupuje do pozadí. Prohlubuje se skladba barevných akordů, zjemňují a zvyrazňují valérové přechody. Malířův kolorit vyzrává. Autor nehledá samoučelné a atraktivní barevné kombinace. Jeho malba tím není nikterak omezena, ale je plně soustředěna na výrazové možnosti stávající barevné škály. Nejasná. Žhne a doutná v přítmi šedomodrých ploch. Nic není definitivně ukončeno. Zdánlivě hotové plátno malíř sám z nejasného impulsu znovu zarputile přemalovává. V procesu vlastní malby dále narůstá předivo obrazu. Nejsou to obrazy sdělné na první pohled. Nepřichází s otevřenou náručí. Vyžadují svůj čas a prostor. Nepotřebují arbitra ani vykladače. Spíše citlivého a vnímavého diváka. Srovnáme-li jeho obrazy z celé řady realizovaných výstav, můžeme říci, že je Mráz zase o kus dál. Kamsi se soustředěně promalovává.

PhDr. Karel Křivánek